

تجویز داروهای روانپزشکی راهنمای عملی ماذلی

تألیف

دیوید تیلور

کارول پاتون

سیتیج کاپور

ترجمه

دکتر حمید دجری

متخصص اعصاب و روان

زیر نظر

دکتر فرید فدایی

روانپزشک و مدیر گروه روانپزشکی

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

انتشارات ابن سینا

سرشناسه	تیلور، دیوید، ۱۹۴۶ - م. Taylor, David
عنوان و نام پدیدآور	تجویز داروهای روانپزشکی راهنمای عملی/مادزلی/تالیف دیوید تیلور، کارول پاتون، شیتینج کاپور؛ ترجمه حمید جعفری؛ زیر نظر فرید فدایی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات ابن سینا، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۹۱۲ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۴۵۰۰۰ ریال 7-30-7939-600-978
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: The Maudsley prescribing guidelines in psychiatry, 12th ed, 2015.
موضوع	بیماری های روانی — دارو درمانی؛ روان داروشناسی — انگلستان؛ داروهای روانپزشکی — انگلستان
شناسه افزوده	پیتون، کارول Paton, Carol؛ کاپور، شیتینج Kapur, Shitij؛ جعفری، حمید، ۱۳۴۷ - مترجم؛ فدایی، فرید، ۱۳۳۱ -
رده بندی کنگره	الف ۱۳۹۴ ت ۳۹۷ ر ۴۸۳ RC
رده بندی دیویی	۸۹۱۸/۶۱۶
شماره کتابشناسی ملی	۴۱۱۵۹۵۸

انتشارات ابن سینا

تجویز داروهای روانپزشکی؛ راهنمای عملی مادزلی
 دیوید تیلور، کارول پاتون، شیتینج کاپور
 دکتر حمید جعفری
 دکتر فرید فدایی
 انتشارات ابن سینا
 سامان
 افشین
 ۱۰۰۰ جلد
 اول، فروردین ۱۳۹۵
 ۷-۳۰-۷۹۳۹-۶۰۰-۹۷۸
 ۴۵۰۰۰ تومان

نام کتاب:
 تالیف:
 ترجمه:
 زیر نظر:
 ناشر:
 چاپ:
 صحافی:
 شمارگان:
 نوبت چاپ:
 شابک:
 بها:

دفتر مرکزی و فروشگاه شماره

تهران: خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، خیابان وحیدنظری غربی، پلاک ۵
 تلفن: ۶۶۴۱۸۳۱۹، فکس: ۶۶۴۱۸۳۰۹
 Email: info@ebnesina@gmail.com
 www.EbneSinaPress.com

فروشگاه شماره ۲: اهواز: بلوار گلستان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور
 کتابفروشی دانشگاه، انتشارات ابن سینا
 تلفن: ۳۳۷۳۸۲۶۷-۰۶۱
 فروشگاه شماره ۳: بیرجند: خیابان آیتا غفاری، بین خیابان جرجانی و غفاری ۲۸
 کتابفروشی انتشارات ابن سینا
 تلفن: ۳۲۴۴۸۷۶۹-۰۵۶

نمایندگی های فروش

مشهد: انتشارات مجد دانش تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۳۱۰۱۶	تبریز: کتابفروشی شیرنگ تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۴۱۹۰۸
کرماتشاه: جهان کتاب تلفن: ۰۸۳-۳۷۲۸۴۸۳۷-۸	ارومیه: شهر کتاب تلفن: ۰۴۴-۳۲۲۵۲۸۷۹
شاهرود: کتابسرای معین تلفن: ۰۲۳-۳۲۲۲۱۴۱۰	اصفهان: کتابفروشی کیا تلفن: ۰۳۱-۳۶۶۹۹۱۱۲
یاسوج: خانه کتاب تلفن: ۰۷۴-۳۳۲۳۳۵۱۲	قزوین: کتابفروشی ابن سینا تلفن: ۰۹۱۰۹۵۸۲۶۶۱
تبریز: کتابفروشی بابک تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۴۰۹۸۳	

است. لذا هر گونه تکثیر و بازنویسی مطالب به هر نحو ممکن در هر گونه رساله، کتاب، مجله، پروژه و لوح فشرده بدون اجازه کتبی ناشر شرعاً حرام است و موجب پیگرد قانونی می شود.

فهرست

۱۱	سخن مترجم
۱۳	مقدمه استاد
۱۵	پیشگفتار
۱۷	سیاسگذاری
۱۹	ملاحظات در کاربرد راهنمای عملی تجویز مادزلی
۲۰	ملاحظات درباره گنجاندن داروها
۲۱	رست اختصارات
	فصل ۱
۲۷	پایش و سطح پلاسمای داروهای روانگردان
۲۹	تفسیر نتایج و نتیجه گیری
۳۹	عمل در مورد نتایج پلاسمایی کلوزاپین
	فصل ۲
۴۷	اسکیزوفرنی
۴۷	داروهای ضدروانپریشی
۴۷	مقدمه عمومی
۵۲	اصول عمومی تجویز دارویی
۵۴	حداقل مقادیر دارویی مؤثر
۵۵	مرجع فوری برای حداکثر مقادیر دارویی مجاز
۵۷	مقادیر معادل دارویی
۵۹	ضد روان پریشی های دوز بالا: تجویز و پایش
۶۳	پیشگیری با ضدروان پریشی
۷۱	ترکیب ضدروان پریشی ها
۷۵	علائم منفی
۷۸	توصیه ها
۷۹	پایش
۸۶	انزال جانبی نسبی - یک راهنمای کلی
۸۹	الگوریتم درمانی برای اسکیزوفرنی
۹۱	ضدروان پریشی های نسل اول - مکان درمانی
۹۲	اسید چرب امگا ۳ (روغن ماهی) در اسکیزوفرنی
۹۴	داروهای جدید و در حال توسعه در درمان اسکیزوفرنی
۹۸	راهنمای عملی NICE در درمان اسکیزوفرنی
	پاسخ ضدروان پریشی - افزایش مقدار دارو، تغییر دارویی، افزودن داروی جدید یا فقط انتظار، حرکت
۱۰۱	درست چیست؟

۰۷	تثریقات طولانی اثر ضدروانپزشی (LAIs)
۱۴	ضد روانپزشی‌های دیوت - فارماکو کینتیک
۱۶	مدیریت بیماران بر روی دیوت‌های طولانی مدت
۱۷	آری‌پی‌پرازول LAI
۱۹	اولانزاپین LAI
۲۲	پالی‌پریدون پالمیتات LAI
۲۶	ریسپریدون LAI
۳۲	تندروانپزشی‌ها - عوارض جانبی
۳۷	اکاتیزی
۳۹	افزایش وزن
۴۱	درمان افزایش وزن ناشی از دارو
۴۵	درمان بکنزی‌تیری (TD)
۴۹	سندروم ورولیت، بدخیم
۵۱	کاناتونی
۵۶	QT طولانی شدن (QT prolongation)
۶۴	اختلال چربی خون
۶۸	دیابت و اختلال در تحمل گلوکز
۷۵	فشار خون بالا
۷۷	سدیم پایین خون
۸۲	پرولاکتین بالای خون
۸۵	اختلال عملکرد جنسی
۹۳	پنومونی
۹۴	تغییر دارویی ضدروانپزشیها
۹۶	اسکیزوفرنی مقاوم و کلوزاپین
۹۶	کلوزاپین - برنامه مقدار دارویی
۹۸	بهینه سازی درمان با کلوزاپین
۲۰۲	جایگزین‌های کلوزاپین
۲۰۹	شروع مجدد کلوزاپین بعد از یک وقفه در درمان
۲۱۶	شروع کلوزاپین برای بیماران سرپایی
۲۲۳	کلوزاپین - عوارض جانبی
۲۲۳	کلوزاپین - عوارض جانبی ناشی یا نامعمول
۲۲۶	کلوزاپین : عوارض جانبی جدی خونی و قلبی عروقی
۲۳۱	افزایش ترشح بزاق ناشی از کلوزاپین
۲۳۵	کاهش حرکات روده‌ای معدی ناشی از کلوزاپین (CIGH)
۲۴۱	کلوزاپین، نوتروپنی و لیثوم
۲۴۱	کلوزاپین و شیمی درمانی

۲۴۴	اختلال عاطفی دوقطبی
۲۴۴	لیتیوم
۲۵۵	والپروات
۲۶۲	کاربامازپین
۲۶۸	ضدروانپریشی‌ها در اختلال دوقطبی
۲۷۰	درمان مانیای حاد یا هایپومانیا
۲۷۵	افسردگی دوقطبی
۲۸۱	اختلال عاطفی دوقطبی تند چرخشی
۲۸۲	پیشگیری در اختلال دوقطبی
۲۸۵	پایش فیزیکی برای افراد دچار اختلال عاطفی دوقطبی

۲۹۰	افسردگی و اضطراب
۲۹۰	مقدمه
۲۹۰	اصول پایه‌ای تجویز دارو در افسردگی
۲۹۱	راهنمای رسمی در درمان افسردگی
۲۹۲	ضد افسردگی‌ها: مرور کلی
۳۱۴	گیاه سنت جونز (SJW)
۳۱۸	حداقل مقادیر دارویی شناخته شده ضد افسردگی
۳۱۸	درمان دارویی افسردگی
۳۲۱	درمان افسردگی مقاوم
۳۲۲	افسردگی روان پریشانه
۳۲۵	درمان الکتروشوک و داروهای روانگردان
۳۲۹	محرک‌های روانی
۳۴۴	افسردگی بعد از سکنه
۳۴۵	درمان افسردگی در سالمندی
۳۵۰	علائم قطع ضد افسردگی
۳۵۵	پیشگیری با ضدافسردگی‌ها
۳۵۰	ضدافسردگی‌ها: روش‌های جایگزینی تجویز
۳۶۸	ضدافسردگی‌ها: معاوضه و قطع
۳۷۸	تداخلات دارویی با ضدافسردگی‌ها
۳۸۳	اثرات قلبی ضدافسردگی‌ها
۳۹۰	آریتمی ناشی از ضدافسردگی‌ها
۳۹۳	کاهش سدیم خون ناشی از ضدافسردگی‌ها
۳۹۶	ضدافسردگی‌ها و پرولاکتین بالای خون
۳۹۸	ضدافسردگی‌ها و دیابت شیرین

۴۰۱	ضدافسردگیها و اختلال عملکرد جنسی
۴۰۵	SSRI و خونریزی
۴۰۹	ضدافسردگیها: اثرات جانبی نسبی - یک راهنمای کلی
۴۱۲	اختلالات طیف اضطرابی
۴۲۲	بنزودiazepinها در درمان اختلالات روانپزشکی
۴۲۶	بنزودiazepinها: وابستگی و سم زدایی
۴۳۰	بنزودiazepinها و عدم مهار

فصل ۵

۴۳۴	بچهها و نوجوانان
۴۳۴	اصول درمانی در بچهها و نوجوانان
۴۳۶	افسردگی در بچهها و نوجوانان
۴۴۳	بیماریهای ذهنی در بچهها و نوجوانان
۴۴۹	روانپریشی در بچهها و نوجوانان
۴۵۱	اختلالات اضطرابی در بچهها و نوجوانان
۴۵۷	OCD در بچهها و نوجوانان
۴۶۳	اختلال استرس پس از سانحه در بچهها و نوجوانان
۴۶۹	اختلال نقص توجه/پرکاری
۴۷۷	اختلالات طیف در خودماندگی
۴۸۵	تیکها و سندرم تور
۴۹۰	ملاتونین در درمان بیخوابی در بچهها و نوجوانان
۴۹۵	آرامسازی سریع در بچهها و نوجوانان
۴۹۸	مقادیر دارویی روانگردانهای به طور شایع به کار رفته در بچهها و نوجوانان

فصل ۶

۵۰۰	سوء مصرف مواد
۵۰۰	مقدمه
۵۰۱	وابستگی - الکل
۵۲۸	سوء مصرف و وابستگی به ایونید
۵۳۰	نیکوتین و قطع سیگار
۵۴۰	درمان داروهای وابستگی به محرکها
۵۴۳	سوء مصرف بنزودiazepinها (بخش مربوطه در فصل ۴ را ببینید)
۵۴۵	سندرم ترک GBL
۵۴۸	داروهای سوء مصرفی: خلاصه
۵۹۲	تداخلات بین مواد مخداری و داروهای روانگردان تجویز شده

فصل ۷

۵۹۸	استفاده از داروهای روانگردان در گروههای ویژه بیماران
۵۹۸	سالمندی
۶۱۰	زوال عقل

۶۳۸	تجویز بی خطرتر داروهای فیزیکی در زوال عقل
۶۵۴	مدیریت علائم غیر شناختی زوال عقل
۶۶۶	بیماری پارکینسون
۶۷۰	مولتیپل اسکروز
۶۷۵	بیماری هانتینگتون
۶۸۰	حاملگی
۷۰۴	شیردهی
۷۲۵	اختلال کلیه
۷۵۳	عفونت HIV
۷۵۵	دلیریوم
۷۶۷	اختلالات خوردن
۷۷۲	تارخاد و هم کسب خند خشن
۷۸۲	اختلال شخصیت مرزی
۷۸۵	ناتوانی های جسمی
۷۹۱	دلبریوم
۷۹۸	صرع
۸۰۳	جراحی
۸۱۱	سندرم ولو - کاردیو - فاشیال
۸۱۵	عملکرد سیتوکروم (CYP)
۸۲۱	اثرات جانبی روان پزشکی داروهای غیر روان سرمان
۸۲۸	فیریلایسون دهلیزی (AF)

فصل ۸

۸۳۳	شرایط و مواد متفرقه
۸۳۲	داروهای روان گردان در مصرف بیش از حد
۸۳۹	اثرات بیوشیمیایی و خونی روان گردانها
۸۵۲	تجویز داروها خارج از موارد مصرف مجازشان (تجویز خارج از طبقه بندی)
۸۵۶	مشاهدات درباره تأثیر داروئما در بیماران روانی
۸۵۹	تداخلات دارویی با الکل
۸۶۰	نیکوتین
۸۶۹	استعمال سیگار و داروهای روان گردان
۸۷۲	کافئین
۸۷۸	درمان های تکمیلی
۸۸۴	افزایش چسبندگی به دارو
۸۹۲	رانندگی و داروهای روان گردان
۹۰۳	تجویز پنهانی داروها در داخل غذا و نوشیدنی

سخن مترجم

کتابی که پیش روی شماست توسط موسسه درمانی روانپزشکی مادلزلی^۱ تهیه شده است. مادلزلی یک بیمارستان تخصصی روانپزشکی در جنوب لندن است که با اغلب موسسه‌های درمانی مشابه بریتانیا همکاری می‌کند. نسخه‌ی حاضر ترجمه ویرایش دوازدهم است که راهکارهای کاربردی در تجویز دارو برای اختلالات گوناگون روانپزشکی را ارائه می‌دهد و در این زمینه مورد استفاده قرار می‌گیرد. نسخه‌های ابتدایی این کتاب تنها با داروهایی که در کشور انگلستان تولید و توزیع می‌شدند، سازگار بود، اما بنا به استقبال مخاطبان بین‌المللی، که رسیدن به جای دوازدهم گواه آن است، سبب شد مولفان کتاب به فکر بین‌المللی کردن داروهای معرفی شده افتاده و ویرایش‌های جدید طوری تغییر یابد که داروهای ذکر شده در کشورهایی گوناگون قابل دسترسی باشد.

در ترجمه‌ی کتاب اصل بر وفاداری به متن اصلی بود و تلاش شده است با زبانی شیوا و روان روش‌ها و راهکارهای تجویزی معرفی شده، به خوانندگان فارسی منتقل شود. اما ذکر نکته‌ای ضروری است؛ در ترجمه بعضی عناوین و اصطلاحات علم روانپزشکی که چند کلمه هستند، برای خواندن روان‌تر کتاب از نشانه‌ی اختصاری آن

عبارت استفاده شده است. به طور مثال به جای عبارت «مهار کننده های انتخابی بازجذب سروتونین» از SSRI² . همین تمهید در مورد سایر اصطلاحات و عبارات نیز رعایت شده است.

قطعاً این ترجمه کتاب خالی از اشکال نیست و تمامی کاستی ها بر عهده ی بنده است. امیدوارم خوانندگان فرهیخته و گرامی این کتاب نواقص آن را بر بنده ببخشند. در این شایسته است از مدیر انتشارات ابن سینا و آقای افشار که وظیفه ی ترجمه این کتاب را به بنده سپردند، تشکر و قدردانی نمایم. همینطور مراتب سپاس و قدردانی خود را از استاد ارانقدر جناب آقای دکتر فدایی، بابت نوشتن مقدمه ای جامع و شیوا برای این کتاب، اعلام کنم. و از همسر عزیز و دختران دلبندم بابت همراهی شان در اوقاتی که مشغول ترجمه کتاب بودم، صمیمانه قدردانی و تشکر می نمایم.

دکتر حمید جعفری

مقدمه استاد

مقدمه‌ای بر نشر دوازدهم دستورالعمل‌های بیمارستان مادزلی برای
تجویز دارو در روانپزشکی

روزگاری بود که پزشکی بیش از آنکه علم باشد، هنر تلقی می‌شد. فقدان زمینه‌های تجربی و علم کاربردی در پزشکی موجب کلی‌گویی در فرضیه‌های پزشکی و ابهام و چندگونگی در درمان می‌شد. در بهترین شرایط عقل سلیم مبنای کار پزشک قرار می‌گرفت و همان‌طور که می‌دانید عقل سلیم مبتنی بر حواس و تجارب محدود در خیلی از موارد دچار اشتباه می‌شود.

تا قرن پانزدهم میلادی، تئیس در پزشکی بر مبنای نشانه‌های بالینی بود و عموماً جنبه قراردادی داشت تنها در قرن پانزدهم میلادی ژان فرنل، پزشک و جامع‌العلوم فرانسوی متوجه شد که ضایعات بافتی مقدم بر نشانه‌های بالینی است و برای تقسیم‌بندی بر آنها ارجحیت دارد. این گام مهمی در دقیق‌تر شدن تشخیص‌ها و رسیدن به توافق در مورد آنها شد زیرا ضایعاتی که در زیر میکروسکپ ملاحظه می‌شد عموماً از بیماری به بیمار دیگر تفاوت چندانی نداشت حال آنکه نشانه‌های بالینی بر حسب وسعت جسم - روانی - اجتماعی بیمار و یا ادراک پزشک به صورت متنوعی تفسیر می‌شد. از اواخر قرن نوزدهم و با کشفیات لویی پاستور و روبرت کُخ موجودیت‌های بیماری سبب‌شناختی پایه‌ای را گذاشت به این معنی که معلوم شد در بیماری‌های میکروبی، یک عامل بیماری‌زای مشخص وجود دارد که ضایعه بافتی را ایجاد می‌کند و ضایعه بافتی هم طبعاً نشانه‌های عینی و ذهنی بیماری را پدید می‌آورد. به دنبال فرضیه سلولی بیماری‌ها توسط ویرشو پزشک آلمانی، تقسیم‌بندی بیماری‌ها صورت علمی‌تری به خود گرفت و طبعاً جنبه اختصاصی و تأثیرگذاری درمانها نیز بیشتر شد. در عین حال باید اعتراف کرد که در زمینه روانپزشکی با وجود

پیشرفت‌های فراوان در زمینه ضایعات بافتی دستگاه عصبی و عوامل سبب‌شناختی هنوز مبنای طبقه‌بندی، نشانه‌های بالینی است که عدم تعریف دقیق آنها و قراردادی بودن آنها هنوز طبقه‌بندی بیماریهای روانی را با اشکال روبرو کرده است. البته در چند دهه اخیر سازمان جهانی بهداشت و نیز انجمن روانپزشکان آمریکا کوشیده‌اند طبقه‌بندی‌های دقیق‌تری را از نابسامانی‌های روانی به دست دهند اما تا زمانی که یافته‌های نوین و جامع زیستی-روانی-اجتماعی با یکدیگر ترکیب نشوند اشکالات باقی می‌ماند. به هر حال تا آن زمان هر تلاشی برای ایجاد توافق و روایی و پایایی در تشخیص‌ها مورد تقدیر است.

زمانی که ایراد مهم در تشخیص وجود داشته باشد طبعاً درمان نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرد. به گونه‌ای که در بیماری‌های روانپزشکی جنبه اختصاصی ندارند و بر طیف گسترده‌ای از بیماریهای روانی تأثیر می‌گذارند. در نتیجه اقدام برای یافتن درمانهای مؤثر مبتنی بر شواهد در روانپزشکی ضرورت تام دارد. توجه به زیربنای مولکولی تأثیر داروها، گیرنده‌های سلولی، فارماکوکینتیک، فارماکودینامیک، نقش ژنتیک، رژیم غذایی، همراه با تجربیات مبتنی بر روشهای اماری هم می‌واند بر این زمینه یاری دهد تا اقدام درمانی دارویی برای بیمار مبتلا به نابسامانی روانی مطمئن و سهولت بیشتری انجام شود و بتوان پیش‌آگهی و نتیجه پیش‌بینی‌پذیر را انتظار داشت.

نشر دوازدهم دستورالعمل بیمارستان مادلزلی بر روی چهار داروهای مؤثر بر روان در موقعیت‌های بالینی گامی در این جهت است که توسط همکار فعال و توانمند جناب دکتر حمید جعفری با دقت و حوصله به فارسی ترجمه شده است. امید می‌رود ترجمه این مجموعه ارزنده توسط آقای دکتر جعفری و چاپ آن توسط آقای افسار رئیس محترم انتشارات پزشکی ابن سینا مورد توجه قاطبه روانپزشکان، پزشکان محترم عمومی که خواهان اول تشخیص و درمان را تشکیل می‌دهند، متخصصان غیرروانپزشک که با موارد عیدیه نابسامانی‌های روانی در مراجعان خود روبرو می‌شوند، داروسازان، دانشجویان پزشکی و دستیاران روانپزشکی قرار گیرد.

دکتر فرید فدائی

مدیر گروه روانپزشکی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

و عضو هیأت مدیره انجمن علمی روانپزشکان

به این علت که ما فکر می‌کنیم حداقل ده ترجمه از کتاب راهنمای عملی وجود دارد اگرچه این راهنمای عملی هنوز در اصل راهنمای منطقه‌ای ما در تجویز داروست اما ما کوشش‌ها ویژه‌ای را در گسترده‌تر کردن کاربردها (صحبت از نظر جغرافیایی است) انجام داده‌ایم این امر بیشتر قابل ملاحظه است در گنجاندن داروهایی که در انگلیس جواز استفاده ندارند اما در کشورهای دیگر به طور گسترده‌ای مصرف می‌شوند (مثل زینک، اسیدون، ایلوپریدون، دس‌ونلافاکسین). بنابراین خوانندگان نباید گمان کنند که هر داروی ذکر شده در این راهنمای عملی در کشور خودشان در دسترس می‌باشد. خوانندگان همچنین باید آگاه باشند که هیچ کتاب راهنمای عملی نمی‌تواند هر داروی روان‌داران استفاده شده در سرتاسر جهان را به حساب آورد بنابراین داروهای از قلم افتاده غیر قابل اجتناب است.

همانند ویرایش‌های قبلی، از خانم ماریا اوهاگان که نگارش و ساختار کتاب راهنمای عملی را مدیریت می‌کند شکر خیلی ویژه‌ای داریم، یک فرایند به طور فزاینده‌ای پیچیده با در نظر گرفتن اندازه، پیچیدگی و ماهیت به شدت ارجاعی ویرایش فعلی. همچنین از بسیاری از شرکت کنندگان متخصص که در صفحه بعدی فهرست آنها آورده شده و از آدام گیلبرت سردبیر در انتشاراتی ویلی شکر ویژه‌ای می‌شود.

دیوید تیلور